

POSUDOK

publikačnej činnosti a celkové zhodnotenie vedeckej a pedagogickej činnosti v rámci inauguračného konania za profesorku doc. PaedDr. Aleny Douškové, PhD.

Doc.A.Douškovou znám z její odborné činnosti zhruba 15 let. Považuji ji za výraznou osobnost, která zásadním způsobem přispívá k rozvoji pedagogické vědy, zejména v oblasti primární a předškolní pedagogiky a pedeutologie. Její práce jsou známy a citovány také v České republice. Její výzkumná a publikační činnost je soustředěna do několika tematických oblastí, kterým se dlouhodobě a systematicky věnuje. Konkrétně jde o problematiku primárního vzdělávání, ať už z hlediska charakterizace celkové koncepce výuky orientované na rozvoj žákovy osobnosti, proměny cílů a obsahu vzdělávání i procesů vyučování a učení (s důrazem na kvalitní komunikaci mezi učitelem a žáky, příznivé sociálně emoční klima ve třídě, strategie řízení třídy podporující interaktivní prostředí, seberegulaci a autonomní učení žáků apod.). Těmto otázkám jsou věnovány zejména publikace "Učební cíle a projektování výuky" z roku 2005 a "Řízení třídy a výchova k sebekontrolě" z roku 2012, které považuji pro rozvoj oboru primární pedagogika za zásadní.

Vysoce oceňuji také skutečnost, že doc.Doušková reprezentuje pedagogickou osobnost, která je schopna promítnout svou teoretickou erudici do tvorby učebnic pro primární školu, založených na progresivních didaktických principech, a tím ovlivňovat i školskou praxi. Konkrétně mám na mysli její učebnice prvouky a přírodovědy včetně metodických příruček pro učitele (celkem 8).

Dalším dominantním tématem, k jehož teoretické a výzkumné elaboraci doc. Doušková významně přispěla, je učitelské profese a vzdělávání učitelů, zejména pro předškolní a primární stupeň. Výrazně se podílela na proměně koncepce vzdělávání učitelů jak v rovině teoretické, tak také na empirickém ověřování účinnosti vybraných inovativních přístupů. Její práce zdůrazňují potřebu profesionalizace vzdělávání učitelů, jehož těžiště spočívá v pedagogicko psychologické a oborově didaktické přípravě včetně pedagogické praxe. V centru pozornosti teoretické, výzkumné i pedagogické činnosti doc.Douškové je systematická podpora rozvoje profesních dovedností, zejména reflexe a sebereflexe.

Významný autorský vklad doc.Douškové je patrný také v oblasti inovace elementární didaktiky, integrace obecné a oborových didaktik a to nejen na úrovni teoretických koncepcí, ale také v úsilí o jejich implementaci a výzkumné ověřování. Důraz, který klade ve svých odborných pracích doc. Douškové na komplexitu profesního rozvoje budoucího

učitele 1. stupně ZŠ, její apel na nutnost posílení integrity tohoto multidisciplinárního oboru a hlubší mezioborové spolupráce považují za významný impulz pro rozvoj tohoto učitelského oboru.

Hodnotným příspěvkem k rozvoji teorie i praxe učitelského vzdělávání je tvorba modelu rozvoje didaktických dovedností studentů učitelství a jeho systematické ověřování v průběhu několika let. V několika publikacích jsou reflektovány rozmanité možnosti a způsoby rozvíjení těchto dovedností ve vybraných pedagogických disciplínách a v rámci reflektivní pedagogické praxe. Jde zejména o publikace "Na cestě k učitelské profesi" z roku 2008 a "Intervenční způsobilosti cvičných učitelů" z roku 2009.

Celkově je publikační činnost velmi rozsáhlá a kvalitní, zahrnující jak vědecké publikace, tak učební texty pro studenty pedagogických fakult a učebnice pro žáky 1.stupně základní školy. V této souvislosti považují za důležité zdůraznit, že doc.Doušková ve většině scientometrických ukazovatelů, požadovaných PF UMB v Banské Bystrici, vysoce překračuje požadované hodnoty (zejm. vědecké monografie, VŠ učební texty, vědecké práce v zahraničí).

Také v dalších sledovaných oblastech vědecké, výzkumné a pedagogické činnosti překračuje doc.Doušková požadované parametry. Zdůrazňují zejména nadstandardní aktivity v oblasti projektů APVV, VEGA, KEGA, ESF apod., ať už na pozici hlavního řešitele (ve 4 případech), či spoluřešitele. Respekt, který doc.Doušková má v odborné komunitě, vyjadřují také následující skutečnosti – je členkou vědecké rady PedF UMB v Banské Bystrici, oborové rady pro doktorské studium, členkou redakčních rad, konzultantkou pro profesní asociace a spolky apod.

Závěrem konstatuji, že doc.Douškovou považují za významnou osobnost v oblasti primární pedagogiky a pedeutologie, která svou vědeckou výzkumnou a pedagogickou činností zcela naplňuje požadavky, které jsou kladeny na univerzitní profesorku. Bezvýhradně tedy doporučuji zahájení inauguračního řízení ke jmenování doc.Douškové profesorkou v oboru 1.1.5 . Předškolská a elementárna pedagogika.

V Praze 17.4.2013

Prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc.
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze